

Missie Rekenkamer Oost-Nederland

Deventer,
December 2005

Missie: kort en krachtig.

De Rekenkamer Oost-Nederland (Gelderland en Overijssel) beoogt het bestuurlijk functioneren van de beide provincies te versterken. Dit wil zij bereiken door een bijdrage te leveren aan het:

- *Versterken van de controlerende en kaderstellende verantwoordelijkheden van de Provinciale Staten;*
- *Verbeteren van het handelen van de provincies;*
- *Vergroten van de publieke verantwoording (vertrouwen en transparantie).*

De Rekenkamer Oost-Nederland is een kwaliteitskamer en geen 'afrekenkamer'. De Rekenkamer zal de bestuursorganen van beide provincies (PS, CdK en GS) en relevante commissies raadplegen om te komen tot een jaarlijkse programmering en uitvoering van onderzoeken, onverminderd haar onafhankelijke positie. Kwaliteit staat voorop: ook het eigen optreden van de Rekenkamer zal dus onbetwist dienen te zijn. Dit bereikt zij onder meer door een professionele en zorgvuldige voorbereiding en uitvoering van onderzoeken.

U kunt op ons rekenen!

Missie: uitgebreid.

1. Doelstelling

De Rekenkamer Oost-Nederland is in 2005 ingesteld door de provincies Overijssel en Gelderland als onafhankelijk orgaan, met als doel om het bestuurlijk functioneren van de beide provincies te versterken. Deze toegevoegde waarde wil zij realiseren door een bijdrage te leveren aan het:

- Versterken van de controlerende en kaderstellende verantwoordelijkheden van de Provinciale Staten. (versterken bestuurlijke visie en bestuurlijke besluitvorming);
- Verbeteren van het handelen van de provincies (vergroten doelmatigheid en doeltreffendheid);
- Vergroten van de publieke verantwoording (vertrouwen en transparantie).

Vanuit dit perspectief richt de rekenkamer zich zowel op doelmatigheid in brede zin (doeltreffendheid, effectiviteit en efficiency), als rechtmatigheid¹ van het bestuurlijk handelen binnen de provincies. Daaronder is ook begrepen de besteding van nationale en Europese fondsen.

2. Kwaliteitskamer

De Rekenkamer Oost-Nederland is een *kwaliteitskamer* en geen 'afrekenkamer'. Onderzoeken die geëntameerd worden vanuit de Rekenkamer hebben altijd als oogmerk een constructieve bijdrage te leveren aan het bestuurlijk handelen en staan dus in het teken van het beoordelen van het functioneren van de bestuursorganen. De Rekenkamer stelt onderzoeken in vanuit het *lerend perspectief*. Dat betekent echter niet dat onderzoeksuitkomsten altijd prettig zullen zijn. Waar nodig legt de Rekenkamer haar vinger ook op de zere plek.

De Rekenkamer Oost-Nederland beïnvloedt het bestuurlijk functioneren van de provincies op 2 manieren:

- In directe zin door de uitkomsten en aanbevelingen van onderzoeken te adresseren aan de betreffende bestuurlijke organen en door aandacht te besteden; de implementatie van aanbevelingen door follow up onderzoek;
- In preventieve zin, door haar bestaan.

---

¹ al moet hierbij worden opgemerkt, dat het onderzoek naar de Jaarrekening uitdrukkelijk een taak voor de accountant is.

3. Onafhankelijkheid

De Rekenkamer Oost-Nederland is door de beide provincies ingesteld als een onafhankelijk orgaan dat *nevengeschied* is aan Provinciale en Gedeputeerde Staten. De onafhankelijkheid van de rekenkamer komt tot uitdrukking in haar onderzoeksprogrammering en -uitvoering. Onderzoeksonderwerpen die door Provinciale Staten van beide provincies zijn aangedragen kunnen worden opgenomen in deze programmering. Zowel wensen van Provinciale Staten als onderwerpen die door de Rekenkamer Oost-Nederland zelf als relevant beoordeeld worden, kunnen in de programmering aan bod komen.

4. Samenhang

De Rekenkamer stelt haar onderzoeksprogrammering af met het zicht op alle onderzoeksfuncties zoals ze binnen de provincies aanwezig zijn.

Onder afstemming wordt verstaan, zonder uitputtend te zijn:

- onderzoeksprogrammering: we raadplegen ze om na te gaan welke onderwerpen we gaan uitvoeren, om zo te komen tot een efficiënte werkwijze;
- uitwisseling van ideeën en inzichten;
- opstellen van een stuk over afstemming onderzoeksfuncties: interne en externe rol, positionering en afstemming duidelijk maken tussen de verschillende onderzoeksfuncties binnen de provincie.

Beide provincies kennen een door Provinciale Staten ingestelde commissie die onderzoek verricht in opdracht van Provinciale Staten (Overijssel: Commissie Beleidsevaluatie, Gelderland: Commissie van Onderzoek). De Rekenkamer zal in haar onderzoeksprogrammering en -uitvoering afstemming (zie opmerking bij samenvatting missie).

De externe accountant voert jaarlijks controle uit op de jaarrekening van de provincies. De kern van deze rechtmatigheidscontrole is de beoordeling of de inning en besteding van publieke middelen in overeenstemming is met de wettelijke regelingen die daaraan ten grondslag liggen. De Rekenkamer zal overleg voeren met de externe accountant om de gevolgde werkwijze en bevindingen te kunnen bespreken.

Een nieuw element in de Provinciewet (artikel 217 A) is de verplichting van Gedeputeerde Staten om periodiek onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur en daarover aan Provinciale Staten verslag te doen. De Rekenkamer zal op dit punt natuurlijk ook met belangstelling kennis nemen van de wijze waarop GS met deze verplichting omgaat.

Tot slot kan niet onvermeld blijven dat Provinciale Staten over het recht van onderzoek (enquête, artikel 45 RvO) beschikken.

5. Werkwijze

Onderzoeksprogramma

Centraal in de aanpak van de Rekenkamer staat het onderzoeksprogramma. Dit programma wordt vastgesteld door het college van bestuur van de Rekenkamer. Het onderzoeksprogramma heeft een reikwijdte van één jaar en wordt gekoppeld aan de begroting. De Rekenkamer voert het onderzoeksprogramma doorgaans zelf uit. Waar nodig kan de uitvoering (deels) uitbesteed worden aan externe partijen. De regie voor deze onderzoeken is in handen van de Rekenkamer.

Bij de totstandkoming van het onderzoeksprogramma spelen de volgende criteria een rol:

- Is het onderwerp een prioriteit binnen het provinciale beleid?
- Is er een sprake van een groot maatschappelijk belang?
- Is er sprake van een groot financieel belang? (Ook nationale en Europese fondsen)
- Is er sprake van risico's voor de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid?

- Is het onderwerp niet onlangs onderzocht door anderen (het college uit hoofde van artikel 217a, de accountant, een onderzoeksbureau etc.)?
- Is de Rekenkamer in het bijzonder geschikt om onderzoek te doen naar het onderwerp op basis van haar bevoegdheden, kennis of vaardigheden?
- Is er voldoende variatie in de onderwerpen die de Rekenkamer in één jaar en over de jaren heen onderzoekt?

Voor wie

Rapporten van de Rekenkamer worden primair geadresseerd aan Provinciale Staten. Veel aandacht wordt besteed aan een zorgvuldige communicatie met betrokkenen en belanghebbenden. Vanzelfsprekend zijn echter ook de burgers in beeld; vergroten van transparantie betekent immers ook dat onderzoeksresultaten openbaar en voor iedereen toegankelijk zijn. De Rekenkamer zal frequent monitoren of haar onderzoeken ook daadwerkelijk effect sorteren. Follow-up gesprekken met de betrokkenen vormen hiertoe een adequaat middel.

Kwaliteit van onderzoek

Alhoewel tot nu toe veel aandacht is besteed aan positionering en rol van de Rekenkamer, valt of staat haar optreden met de kwaliteit van het uit te voeren onderzoek. Indien onderzoeken tot doel hebben de kwaliteit van het functioneren van de provincies te vergroten, zullen de onderzoeken zelf aan hoge kwaliteitseisen moeten voldoen. Veel zorg en aandacht dient te worden besteed aan methodologische aspecten aan het onderzoek, waarin natuurlijk ook afstemming met betrokkenen, 'hoor en wederhoor' een vaste plaats verdienen. De rekenkamer hanteert bij de oordeelsvorming voor al haar onderzoeken de norm van "good-governance". Algemeen aanvaarde principes en uitgangspunten voor goed bestuur zijn dus altijd leidend. Toepassing van deze principes, impliceert dat de normatiek die gebruikt wordt voor de oordeelsvorming door de Rekenkamer, onbetwist is. Per onderzoek kunnen naast dit algemene kader, meer specifieke normenkaders van toepassing zijn. Deze normenkaders kunnen hun oorsprong hebben in algemeen geaccepteerde theoretische beginselen, maar ook voortkomen uit regels en voorschriften vanuit wetgeving of Provinciale verordeningen zelf.

Kwaliteitsborging

Kwaliteitsborging van haar aanpak vindt verder plaats door onder meer:

- Kwaliteit van de onderzoekers van de Rekenkamer (aandacht voor selectie, scholing en begeleiding);
- Multidisciplinaire aanpak van onderzoeksteams (samenstelling van onderzoeksteams gebeurt primair op grond van benodigde expertise en ervaring);
- Leren van andere Rekenkamers (periodiek overleg met andere Rekenkamers);
- Hanteren van een gedragscode en aandacht voor integriteit van het eigen personeel.

6. Tot slot

Een missie en een visie zijn living documents. Nieuwe inzichten en omstandigheden kunnen reden zijn tot bijstelling. Die inzichten hangen nauw samen met het doel waarvoor de rekenkamer en de dualisering in het leven zijn geroepen: een bijdrage aan het dichten van de kloof tussen overheid en burger door versterking van de controlefunctie en vergroting van de transparantie van het overheidshandelen. Bij alle verandering zal dat doel de Rekenkamer blijven inspireren.